πράγματα. Ου βλέπομεν πολλάκις νοσοῦντες, σπινθῆρας, ἀράχνια, ὄφεις καὶ σχήματα καὶ σώματα τερατώδη, οὐδεμίαν ὕπαρξιν ἔχοντα; τοῦτο καὶ ὑγιαίνουσι μὲν, νοσοῦσι δὲ τὴν φαντασίαν συμβαίνει.

Εν τούτοις τοῖς χρόνοις καὶ Ιωάννης Τζεπολίας, βοεβόδας πρότερον τυγχάνων τοῦ Αρδὲλ, καὶ πρὸ πολλοῦ τὴν βασιλείαν μετιὼν, ἀναγορεύεται ὑπὸ τῶν φίλων βασιλεὺς μουγγυόρων, τοῦ μείζονος κόμματος βασιλέα ἕτερον ἀνειπόντος, τὸν Εστραϊχικὸν Φερδινάνδον, καὶ κελεύει σύμπαντας τοὺς ἐν Αρδὲλ λουθηρόφρονας ἡβηδὸν κατασφαγῆναι· ἀλλὰ παραλόγου καὶ θεομανοῦς ἐπιταγῆς οὐδὲν πλέον ἐγένετο, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοῦ νέου δόγματος ὀπαδῶν καθ' ἑκάστην αὔξοντος, καὶ ἀνταίρειν χεῖρα ἤδη κρατερὰν ἔχοντος, τῶν περιστάσεων σφίσι δεξιῶν οὐσῶν. Ιωάννης δὲ ἐν μέσῳ κλύδωνος πολιτικοῦ καὶ ζάλης θεομανικῆς ἀποληφθεὶς, καὶ νῦν μὲν ὑπὸ τὴν φιλίαν ἢ προστασίαν τῶν τύρκων ὢν, νῦν δὲ συνθήκας βεβιασμένας πρὸς χάριν Φερ-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΕΡΕΥΝΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΡΟΥ
Ε.Ν.Φ. της Σ.Π.Ι. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

διvάνδου ποιούμενος, ἤδη νοσῶν καὶ δυσανάληπτος ὤν, καὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος ὁποιωνοῦν ἀγγελιῶν παρὰ πολὺ ἥττονος γενομένου, νεωστὶ τεχθέντος υἱοῦ ἀγγελίας αὐτῷ ἐλθούσης, ἐτελεύτησεν.

Ην δὲ αὐτῷ γύναιον, κομιδῇ μὲν νέον τυγχάνον, συνέσεως δὲ καὶ διπλόης πολιτικῆς, ὥσπερ πεπαλαιωμένων γραΐδιον, ἔμπλεων, γνήσιον τῷ ὄντι τέκνον πανούργου μητρὸς τῆς γυναικὸς τοῦ βασιλέως τῆς Πόλσκης Σιγισμούδου, καὶ ταῖς αὐτῆς συμβουλαῖς συναιρόμενον, τὴν βασιλείαν τοῦ Αρδὲλ καὶ τοῦ Γύλα ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Τύρκων διαδέχεται, ὡς ἐπίτροπος τοῦ νεωστὶ τεχθέντος. Λειτουργὸς δὲ ἦν αὐτῇ Γεώργιός τις τοῦ Ορadιεμάρε ἐπίσκοπος, καὶ ζηλωτὴς τοῦ πάππα ὑπὲρ τὸ δέον ἔνθερμος, καὶ παρὰ τῇ νέᾳ βασιλίσσῃ μέγα δυνάμενος, πάντα ἐποίει ἐφ' ᾧ τοὺς σάξους καὶ μοαγγυύρους καὶ τζέκλερ, ἐπὶ τὸν νέον δόγμα θερμῶς ὁρμῶντας, ἀναχαιτίζειν· ἀτὰρ οὐδὲν ἤνυεν. Καί ποτε τοῖς λουθηρόφροσι λόγον αὐτὸν ἀπαιτοῦ-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ. Πετσιος Κ. Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σι, σαφέστερον τὴν Τυραννικὴν αὐτοῦ θεομανίαν ἀνεκάλυψε, λέγων, ὡς οὐ λόγοις, ἀλλὰ ξίφει καὶ πυρὶ, (ὡς λαμπρᾷ τάχα ἀποδείξει) τοῖς ἀντιφερομένοις τῷ πάππα ἀποκρίνεσθαι προσήκει. Σάξοι δὲ πολλοὺς διωγμοὺς ὑπομείναντες, ἔγνωσαν τέλος καὶ αὐτοὶ διώκειν ἐκ περιόδου, καὶ τὸν λατινικὸν κλῆρον ἐκ τῶν σφετέρων ἐξέβαλον. Μετὰ ταῦτα δὲ καὶ ἡ βασίλισσα Ἐλισαβὲτ τὸν λουθηρισμὸν ἐναγκαλίζεται, καὶ ὀπαδὴ τοῦ λουθήρου ἐτελεύτησε, πολλὰ ἐν τοῖς τοιούτοις καιροῖς ὑπενέγκασα.

Σιγισμοῦνδος ὁ υἱὸς αὐτῆς λουθηρανὸς καὶ αὐτὸς ὢν, ἐς τὸ τοῦ Καλβίνου δόγμα, ἤδη παρὰ τοῖς μοαγγυόροις ἐκτεταμένον, μεταβαίνει· καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐς ἕτερον περᾷ, ἐν Αρδὲλ φυὲν, τὸ τῶν λεγομένων ἀντιτριαδιστῶν, ἢ οὐνιταρίων ὡς αὐτοὶ ὀνομάζονται, ὅ ἐστιν ἑνιστῶν ἢ μοναδιστῶν, οὓς καὶ ἀρειανοὺς διὰ τὸ ὁμοιόφρον ὀνομάζουσι, καὶ σοσιανοὺς ἔτι ἀπό τινος ἀρχηγοῦ τοῦ δόγματος. Σιγισμοῦνδος οὖν ἐναγκαλισάμενος τὸ τῶν μοναδιστῶν δό-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Π. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Κ.τ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

γμα, ζηλωτὴν αὐτοῦ ἑαυτὸν καὶ προαγωγέα ἔνθερμον ἐναπέφηνε, καὶ ἀντικαστῆσαι τοῦτο τοῖς ἄλλοις ἅπασι δόγμασι μεγαλοῤῥημονῶν ἐπηγγείλατο· ἀλλὰ μεγάλα λέγων, μικρὰ πράττων δι᾽ ἀσθένειαν νοὸς, μηδενὶ ἐγχειρῶν, μηδὲν ἐκτελεῖν ἱκανὸς ὢν, καὶ τὰς τῶν ἑτέρων γνώμας κρίνειν ἀνίκανος, οὐδὲν τῶν λεγομένων ἐς ἐκτέλεσιν ἤνεγκεν.

Εν δὲ τῇ τοιαύτῃ τῶν θρησκοφρονημάτων τῶν ἐπηλύδων μετὰ στάσεως καὶ μανίας καὶ φρενήτιδος συγκρούσει καὶ διαμάχῃ καὶ διασχίσει, οἱ ἡμέτεροι ῥουμοῦνοι, γάλακτος αὐτῶν ἐν ταῖς ἀρτηρίαις περιῤῥεομένου, ὡς λέγεται, καθάπερ ἐν θεάτρῳ τραγῳδίας τῶν ἀλλοδαπῶν ἐν οἰκτροῖς κομματίοις λυσσομανούντων καὶ διαῤῥυγνυμένων, ἥσυχοι πάντως θεαταὶ ἐτύγχανον. Ισως δὲ καί τινες τῇ βιαίᾳ φορᾷ τοῦ καιροῦ φερόμενοι, καὶ κατ᾽ ἀνάκλασίν πως βαλλόμενοι, ἐνέδωκαν, καὶ τῆς σκηνῆς μετέσχον· καὶ γὰρ ὁρῶμεν καὶ ῥουμούνων κώμας, δύο που ἢ τρεῖς περί-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ... ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ... ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ... ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ... Ε. Γ. ... ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

που τῷ νέῳ δόγματι προσχωρησάσας, καὶ ῥουμουνιστὶ τοὺς ποιμένας, τάς τε τελετὰς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ τὰς εἰωθυίας ὁμιλίας τελοῦντας. Εν δὲ τῇ ἑκατοστῇ ὀγδόῃ ἑκατονταετηρίδι, ἐπὶ Μαρίας Θηρεσίας, γυναικείως ἐνδούσης τοῖς περὶ ἑ κακοδαίμοσι μοναχοῖς λατίνοις, λυσσομανῶς αὐτῇ διὰ θεομανίαν ἐγκειμένοις, παντοίοις τρόποις οἱ ῥουμοῦνοι, ὥσπερ καὶ οἱ ἕτεροι ὀρθόδοξοι, ἀποσχισθῆναι τοῦ κόλπου τῆς ἀρχαίας καὶ καθόλου ἐκκλησίας ἀπανθρώπως κατηναγκάσθησαν· καὶ ταῦτα ἑτέρων μετὰ κλέους ὑπ' ἄρκτον ἀρχουσῶν, καὶ ἐκ διαμέτρου ἀντιπολιτευομένων, καὶ τὰ φρονήματα τῶν διαφόρων θρησκειῶν εὐαγγελικῶς σεβομένων, καὶ τὴν μεγάλην ἀρχὴν αὐτῶν φύξιμον τόπον τῆς ἱερᾶς ἀνεξιθρησκείας ποιηουμένων. Ουτω μὲν οὖν ἐν τοῖς βαρβάροις χρόνοις φιλοσοφικώτερον καὶ ἀνθρωπινώτερον ἀγόμενοι, ἐν τοῖς λεγομένοις φιλοσοφικοῖς, βαρβαρώτερον καὶ ἀπανθρωπότερον ἐπηρεαζόμενοι οἱ ῥουμοῦνοι, πολλοὶ τῆς πατρῴας αὐτῶν ἐκκλη-

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ. Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σίας ἀπεσχίσθησαν βίᾳ καὶ ἀπεσπάσθησαν. Ἀλλὰ γὰρ πάλιν καὶ τούτων πολλοὶ, βασιλεύσαντος τοῦ μεγάλου καὶ φίλου τῆς ἀνθρωπότητος Ἰωσήπου, ἀποῤῥίψαντες, ὅ βίᾳ εἰλήφεσαν δόγμα, ἐς τοὺς κόλπους τῆς μητρῴας αὐτῶν καὶ ἀρχαίας ἐκκλησίας ἐπέστεψαν ἄσμενοι.

Ἰωάννου Σιγισμούνδου μικροῦ καὶ μικρὰ πράττοντος ἀνδρὸς, ὥσπερ ἔφημεν, τελευτήσαντος, Μπαθὼρ ἀναδείκνυται βοεβόδας τοῦ Ἀρδὲλ, ἀνὴρ διὰ σύνεσιν πολιτικὴν καὶ διὰ βάθος νοὺς καὶ διὰ μεγαλοφροσύνην, ἐν τοῖς τότε χρόνοις, περιώνυμος· ὅθεν καὶ βασιλεὺς Πόλσκης ἐκλέγεται μετέπειτα. Ην μὲν οὖν οὗτος ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν τύρκων, καὶ τὸ Ἀρδὲλ νῦν μὲν ὑπὸ τοὺς τύρκους, νῦν δὲ μετὰ μοαγγυόρων ὑπὸ τὸν ἐστραϊχικὸν αὐτοκράτορα καὶ βασιλέα μοαγγυόρων, ἐτύγχανε. Τέλος δὲ κατὰ τὸν ὀγδοηκοστὸν ἔνατον ἐνιαυτὸν τῆς δεκάτης ἑβδόμης ἑκατονταετηρίδος, ἐκβληθέντων ἐκ τῶν ἐντὸς τῶν ἄνω τῶν καταρακτῶν τοῦ Ἴστρου τῶν

Ε.Υ.ΔΑ.Σ.Κ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

τύρκων, ὑπετάχθη τὸ Αρδὲλ τῷ βασιλεῖ τῶν μοαγγυόρων, καὶ ὡς μέρος μὲν Μοαγγυορίας, ὑπὸ ἴδιον δὲ βοεβόδαν ἐτύγχανεν. Εν δὲ τῷ δεκάτῳ τρίτῳ ἐνιαυτῷ τῆς ὀγδόης ἑκατονταετηρίδος, ἀποθανόντος τοῦ ἐσχάτου βοεβόδα ἀκλήρου, ἐπαρχία τῆς Μοαγγυορίας γίνεται, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπεχωρίσθη πάλιν, καὶ τὸ ἐστραϊχικὸν ἐδέξατο πολίτευμα, καὶ ἀνεξάρτητος τόπος ἀνεκηρύχθη τῇ κεφαλῇ τοῦ ἐστραϊχικοῦ οἴκου ἀνήκων.

Ιδοὺ καὶ ἃ ὁ Χαλκονδύλης περὶ τοῦ Αρδὲλ φησί. Τὸ δὲ Αρδέλιον τοῦτο ἀπὸ Πρασσοβοῦ τοῦ ὄρους ἐπὶ Παννονίαν διήκει, ἐντὸς δρυμῶνος γενομένη ἅπασα ἡ χώρα· καὶ πόλεις ἔνεισιν ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ οὐκ ὀλίγαι, μητρόπολις δὲ αὐτῶν τὸ Σιβίνιον καλούμενον· γλώττῃ δὲ χρῶνται τὰ μὲν, παννονικῇ, τὰ δὲ, καὶ δακῶν· καὶ ὑπὸ τῷ παιόνων βασιλεῖ οὖσα αὕτη ἡ χώρα, ἄρχοντα δέχεται, ὃν αὖ αὐτῇ ὁ βασιλεὺς παιόνων ἐφιστῷη. Αυτόνομοι δὲ αἱ πόλεις εἰσὶ, καὶ ὑπὸ τὴν μητρόπολιν τὸ Σιβίνιον

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ. ... ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

εὐθύνονται. Επὶ ταύτην οὖν δὴ τὴν πόλιν, τὸν Ιστρον διαβὰς ὁ Μεζέτης ὁ τῆς Ευρώπης στρατηγὸς τύρκος (ἐπὶ Μουρὰτ τοῦ δευτέρου), ἤλαυνε πολιορκήσων, καὶ ἀγχοῦ ἐπὶ τῇ πόλει γενόμενος, ἐστρατοπέδευσεν. Ενταῦθα δὲ, ὡς ἐπολιόρκει τὴν πόλιν, τηλεβόλῳ βληθεὶς ἐτελεύτησε, καὶ ὁ στρατὸς κατεδιώχθη, ὑπὸ τῶν Αρδελιανῶν.

Εστι μὲν οὖν τὸ Αρδὲλ, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω δῆλον, ἐν τῷ μέσῳ πως τῆς Ρουμουνίας, πλησιέστερον βοῤῥῆθεν ταῖς ἄκραις τυγχάνον, ἢ ἐκ τῶν ἑτέρων μερῶν, καὶ ὁ ὑψηλότερος τῆς Ρουμουνίας τόπος· καὶ γὰρ ἐκ τούτου ἐς πάντα τὰ ἕτερα μέρη τῆς Ρουμουνίας καταῤῥέουσι ποταμοὶ, ὧν οἱ ἀξιολογώτεροι, Σόμοσσίς ἐστι, ὃς ἐν τῷ βορείῳ τοῦ Αρδελίου ῥέων, ἔκ τε τοῦ μικροῦ καὶ μεγάλου συγκείμενος, ἐξέρχεται μετὰ τὴν σύμπτωσιν, καὶ διαπεράσας τὸν ὑποτίσσιον ὑπονομὸν τοῦ Γύλα, τῷ Τισσῷ συμμίγνυται· Κράσνας, ὃς βρέξας τὸ δυτικοβόρειον τοῦ Αρδὲλ, ἐξίησιν ἐς τὸ Γύλα, καὶ ὁρίσας τοὺς ὑπο-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΕΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Κ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ. ΑΡΧΙΣ Κ. ΠΙ ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

νομοὺς, ἐς τὸν Σύμοσσιν ἐκχύνεται· οἱ δύο Κέρες, οἱ ἐξ Αρδὲλ καί αὐτοὶ ἐκ τοῦ δυτικοῦ καταῤῥέοντες καὶ διαπεράσαντες ἐξ ἔω πρὸς δυσμὰς τὸ Γύλα, συμπίπτουσιν ἀλλήλοις καὶ γενόμενοι εἷς, ἐς τὸν Τισσσὸν ἐκδιδόασιν· νοτιώτερος δὲ τούτων ὁ Μάρισσος ἐκῤῥέει τοῦ Αρδὲλ, πηγάζων ἐν τῷ ἑῴῳ τοῦ νομοῦ, οὐ πόῤῥω τῶν πηγῶν τοῦ Ολτου καὶ τοῦ Μπεκάζου, καὶ διαχωρίσας διχῇ πως τὸ Αρδὲλ, ἐς νότιόν τε καὶ βόρειον, καὶ ὁρίσας τὸ Γύλα τοῦ Μπανὰτ, συμβάλλει τῷ Τισσῷ· Ζύουλ, ἐκ τοῦ νοτίου τοῦ Αρδὲλ κατερχόμενος, καὶ διαπεράσας τὴν χώραν τῆς Κραϊόβης, παρὰ τήν πόλιν ταύτην ἐκ δυσμῶν παραῤῥέων, ἐς τὸν Ἴστρον ἐξίησιν· Ολτος, ὅς βρέξας τὸ μεσημβρινὸν τοῦ Αρδὲλ καὶ τὸν ῥουμουνικὸν ἀγρὸν, ἐς τὸν Ιστρον ἐκδίδωσι· Μποζέον, ἐκ τῶν ἀνατολικῶν νοτίων καταράσσων τοῦ Αρδὲλ, ἐξέρχεται ἐς τὸν Σιρέτην οὐ πόῤῥω τῆς Μπραΐλης· Ποῦτνα, Οϊτοῦζον, Ουζον, Τροτοὺς, Μπεκάζον καὶ Πίστριτζα κα ἕτεροι, ἐκ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Ε.Λ.Δ. της Κ.Π. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

τοῦ ἀνατολικοῦ τοῦ Αρδὲλ καταῤῥέοντες, καὶ τὰ δυτικὰ τῆς Μολδόβης βρέχοντες, τέλος ἄλλοι διὰ τῆς Πιστρίτζης, ἄλλοι διὰ τοῦ Τροτοὺς, πάντες δὲ καὶ τὸ Τροτοὺς καὶ ἡ Πίστριτζα διὰ τοῦ Σιρέτου, προσφέρουσι τῷ Ιστρῳ τὰ σφέτερα νάματα.

Υποδιαιροῦντες δὲ φυσικῶς πως, ὥς περ τὸ Γύλα, ὁρίοις τοῖς ποταμοῖς χρώμενοι, καὶ τὸ Αρδὲλ, καὶ ἐκ τῶν βορείων ἐπὶ τὰ νότια κατιόντες, ἔχομεν τοὺς ἐφεξῆς ὑπονομούς.

Οριοσομόσσιος ὑπονομός.

Ουτός ἐστι τὰ πρὸς βοῤῥᾶν τῶν δύο Σομόσσεων κείμενα μέρη τοῦ Αρδὲλ, μέχρι τῶν ὁρίων τοῦ Γύλα. Διακρίνονται δ' ἀλλήλων οἱ δύο Σομόσσεις τῷ μικρὸς καὶ μέγας ἐπίθετα, καὶ ῥέοντες, ὁ μὲν ἐκ τοῦ ἑῴου, ὁ μέγας, τὰς πηγὰς οὐ πόῤῥω τῶν τῆς Νιάγρας καὶ Πιστρίτζης ἔχων, ὁ δὲ ἐκ τοῦ δυτικοῦ, συμβάλλουσιν ἀλλήλοις.

Κράσνα, κωμόπολις ἐν τῷ δυτικῷ, ἐν ἀριστερᾷ τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της ΚΠΠ ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ναγγυφύλου, κωμόπολις, πρὸς δυσμὰς τῆς ἀνωτέρω.

Σιμπὸν, κωμόπολις ἐπὶ τοῦ Σομόσσεως.

Ντὲστ, κωμόπολις, μικρὸν κατωτέρω τῆς συμβολῆς τῶν δύο Σομόσσεων ἐν ἀριστερᾷ.

Κοβὰρ, καὶ Λεπὸς, κωμοπόλεις ἐν τῷ βορείῳ.

Ρόδνα, κωμόπολις ἐν τῷ ἀνατολικοβορείῳ, οὐ πόῤῥω τῶν πηγῶν τῆς Δόρνης, τῆς μολδοβικῆς Πιστρίτζης, καὶ τῶν ὁρίων τῆς ἐστραϊχικῆς Μολδόβης, παρὰ τὸν μέγαν Σόμοσσιν, παρὰ τὴν ἀπὸ Μολδόβης ἐς τὸ βόρειον τοῦ Αρδὲλ διάβασιν.

Εῷος μαρισσοσομόσσιος ὑπονομός.

Ουτος ὁρίζεται τοῦ κατωτέρω γραμμῇ ἀπὸ τῆς συμβολῆς τῶν Σομόσσεων ἐς Μάρισσον ἠγμένη. Η δοθεῖσα δὲ ἑτέρα στιγμὴ ἢ σημεῖον ἐς προσδιόρισιν, ἔστωσάν σοι αἱ ἀναμεταξὺ τῆς συμβολῆς καὶ τοῦ Μαρίσσου κείμεναι κατὰ μῆκος λίμναι.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Μπίστριτζα, πόλις τῶν Σάξων, ἐν τῷ ἀνατολικοβορείῳ τοῦ Κλούζ, ἐν δεξιᾷ τοῦ ἐκβάλλοντος ἐξ ἀριστερῶν ἐς τὸν μέγαν Σόμοσσιν, ὁμωνύμου ποταμοῦ. Εκτίσθη ἐν 1206.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ

Δυτικὸς μαρισοσομόσσιος ὑπονομός.

Κλοὺζ, Κολοσβὰρ, Κλαυδιούπολις, Κλαουζενμποὺργ, ὅν σοι ναυτία τὰ τοιαῦτα ἐκ δοξοσοφίας καὶ τύφου καὶ χαμερποῦς φιλαυτίας προερχόμενα; πόλις, μητρόπολις νῦν τοῦ Αρδὲλ, κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν σάξων (1178), ἐν εὐμόρφῳ κοιλάδι, παρὰ τὸν μικρὸν Σόμοσσιν, ἐν ἀριστερᾷ, περιτετειχισμένη καὶ πύργοις ἐκδιαλειμμάτων ὠχυρωμένη, ὥς περ καὶ ἕτεραι πόλεις τοῦ Αρδὲλ· οὐδεμία γεμὴν ὀνομαστέα πόλις ὀχυρὰ καὶ ἀμυντήριον, ἀμελουμένης ἤδη παντάπασι τῆς ὀχυρώσεως, ὡς περιττῆς πάντη οὔσης· οὐ γὰρ νῦν, ὥσπερ τὸ πάλαι, φόβος ταταρικῶν καὶ τυρκικῶν ἐπιδρομῶν. Εισὶ δέ τινες ὧν ἤδη τὰ τείχη

Ε.Υ.Δ.Τ.Ε. Κ.τ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

σαθροῦσθαι ἤρξαντο, καὶ ὅσον οὔπω ἐρείπια καλεῖσθαι ἄρξονται. Ενταῦθα οἱ ἀντιτριαδισταὶ ἢ μοναδισταὶ μοαγγῖοροι, οἱ ποτὲ τὸ κράτος ἔχοντες ἐν Αρδὲλ, καὶ οἱ κρεῖσσον τῶν λοιπῶν πεπαιδευμένοι, περικαλλῆ ναὸν ἔχουσιν.

Αρμενόπολις, κωμόπολις τῶν ἀρμενίων, πρὸς τὸ βόρειον τοῦ Κλούζ.

Τόρδα, κωμόπολις ἐν τῷ ἀγκῶνι τοῦ Αρανιοῦ ποταμοῦ, πρὸς τὸ ἀνατολικονότιον τοῦ Κλούζ.

Τζὲκ καὶ *Κολός*, κωμοπόλεις.

Πελεγρὰδ, πόλις, φρούριον, ἐν δεξιᾷ τοῦ Μαρίσσου, ἀργυροκοπεῖον, ἐς τὸ βορ. τοῦ Σέμπες, ἐς τὸ νοτ. τοῦ Κλούζ, ἐν ἀναπεπταμένῳ τόπῳ, ὑπερκείμενον πεδίων ὡραιοτάτων, συνηρεφέσι ῥάχεσιν ἐστεμμένων.

Μπορμπερέκ, κωμόπολις, ἀντικρὺ τῆς κατωτέρω Βίντζης.

Μπάϊα, *Μπρὰδ*, κωμοπόλεις, ἐν τῷ δυτικῷ ἐπὶ τοῦ Κέρες.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ... ΤΟΜΕΑΣ ... ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΠ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Αμπρούδ μπάϊα, κωμόπολις, μεταλλεῖα, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὑπονομοῦ.

Σλάτινα, κωμόπολις ἐν χαριεστάτῃ κοιλάδι, ὅπου ποτὲ πλούσια ὑδραργυροχρυσεῖα, γνωστὰ καὶ τοῖς δακοῖς καὶ τοῖς ῥωμάιοις, καὶ σπουδαζόμενα τότε ἦν μᾶλλον ἢ νῦν, ὡς καὶ λυσιτελέστερα. Οι ῥουμοῦνοι σέβονται τὸν τόπον διὰ τὰς ἀρχαιότητας καὶ τὰ μεταλλεῖα.

Τορότζκον, κωμόπολις ἐπὶ ὑψηλώματος, περίρημος διὰ τὰ ἀργυροχρυσεῖα.

Τέβις, κωμόπολις παρὰ τὸν Μάρισσον, οὐ πόῤῥω τῆς συμβολῆς τοῦ Κουκοὺλ.

Ε ῷ ο ς ὀ λ τ ο μ α ρ ί σ σ ι ο ς ὑ π ο ν ο μ ό ς.

Μεδιάς, πόλις σαξικὴ, ἐν ἀριστερᾷ τοῦ μεγάλου Κουκοὺλ (τοῦ νοτίου), ἐς τὸ ἀνατολικοβόρειον τοῦ Σιμπίν. Εκτίσθη ἐν τῷ 1146.

Σιμπισσιόρα, Σασμπούργ, πόλις σαξικὴ, ἐν ἀριστερᾷ τοῦ μεγάλου Κουκοὺλ, πρὸς ἔω τῆς ἀνωτέρω. Εκτίσθη ἐν τῷ 1198.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ.Π. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
Ε.Κ. της Ετ.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Ιδβαρχεΐ κωμόπολις τῶν τζέκλερ, πρὸς ἔω τῆς ἀνωτέρω.

Ῥὲφ, κωμόπολις σαξική, πρὸς τὸ ἀνατολικονότιον τῆς Σιμπισσιόρας, οὐ πόῤῥω τοῦ Ολτου.

Κεσδιβασσαρχεΐ, Κάνδα, κωμοπόλεις πρὸς δύσιν τοῦ κατωτέρω Μπρέτζκου.

Κουκουλοβὰρ, κωμόπολις ἐν ἀριστερᾷ τοῦ μικροῦ Κουκοὺλ.

Στολτζενμπούργ, κωμόπολις, πρὸς τὸ βόρειον τοῦ Σιμπίν.

Δυτικὸς ὀλτομαρίσσιος ὑπονομός.

Δόμπρα, κωμόπολις, οὐ πόῤῥω τοῦ Μαρίσσου, ἐν τῷ δυτικῷ τοῦ ὑπονομοῦ, καθ' ὁδὸν ἀπὸ Βιέννης ἐς Αρδὲλ ἐρχομένοις.

Δέβα, κωμόπολις οὐ πόῤῥω τοῦ Μαρίσσου, καὶ φρούριον· χαλκομεταλλεῖα παρ' αὐτὴν περὶ τὰς τρεῖς ὥρας ἀφιστάμενα.

Χατζὲγ, κωμόπολις ἐπὶ Στρέου ποταμίου, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὑπονομοῦ.

Βύρχελυ πρὸς ἀνατολὰς τῆς σιδηρᾶς πύλης, ἐν δεξιᾷ τοῦ Στρέου, οὐ πόῤῥω

τῶν πηγῶν, πρὸς τὸ δυτικονότιόν πως τοῦ Χάτζεγ, χωρίον ὅπου ἦν ποτε ἡ Ζαρμιγεθοῦσα ἡ μητρόπολις τῆς Δακίας.

Ορεστία, Σασβαρός, κωμόπολις ἐν χαριεστάτῳ πεδίῳ, ἀνήκουσα τοῖς σάξοις.

Βίντζα, κωμόπολις. Πλὴν τῆς Ορεστίας, πᾶσαι μοαγγυορικαί.

Σέμπες, Μιλμπὰχ, κωμόπολις σεσαθρωμένον ἔχουσα τεῖχος, προκειμενη τοῦ Πελεγρὰδ, ἐν πεδίω. Εκτίσθη ἐν 1150.

Ραϊτζμάρκ, κωμόπολις ἀναμεταξὺ Σέμπες καὶ Σιμπίν.

Σιμπὶν, πόλις, πρώην μητρόπολις, ἐν χαριεστάτῳ πεδίῳ, περιτετειχισμένη, παρ' ὁμώνυμον ποτάμιον. Εκτίσθη ἐν τῷ 1160.

Σαλτζμποὺργ, κωμόπολις σαξικὴ, πρὸς τὸ δυτικοβόρειον τοῦ Σιμπίν.

Ολτοόριος ὑπονομός.

Ουτος περιέχει τὰ ἀναμεταξὺ τῶν ὁρίων τοῦ Ρουμουνικοῦ ἀγροῦ ἐκ νότου, καὶ τῆς Μολδόβης ἐξ ἔω, καὶ τοῦ Ολτου.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Ε.Υ. Δ. τ.Κ. τ.τ. ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Φουγγαρὰς, κωμόπολις καὶ φρούριον παρ᾽ αὐτὴν περιτεταφρευμένον, ἐν χαριεστάτῳ πεδίῳ, παρὰ τὸν Ολτον, ἐφ᾽ οὗ ξυλίνη ἀξιοθέατος γέφυρα· ὑπὸ γάρ μίαν μεσοστυλίαν μῆκος ἔχουσαν ὅσον πεντήκοντα βήματα, ἐμὰ μάλιστα, ὁ Ολτος ῥέει· ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα μεσοστυλία διὰ τὰς ἐκχειλίσεις. Τὸ Φουγγυρὰς ἦν τὸ πάλαι ἡ μητρόπολις τῆς ἐν τῷ μεσημβρινῷ Αρδὲλ ῥουμουνικῆς ἐπικρατείας.

Κετλία, Ρισσιάνον, Μπρασμὰρ, κωμοπόλεις οὐ πόῤῥω τοῦ Μπρασσόβ.

Μπρασσὸβ, Κρονστὰτ, πόλις σαξικὴ, περιτετετειχισμένη, ἡ ἐμπορικωτέρα τοῖ Αρδὲλ, ἀναμεταξὺ ῥάχεων συγκεκλεισμένη, ἐξόδους ἔχουσα μόνον δύο, ὧν ἀναμεταξὺ λόφος, ἐφ᾽ οὗ φρούριον ὑπερκείμενον καὶ τῶν εἰσόδων καὶ τῆς πόλεως. Ελεηλατήθη ἐν τῷ 1519 ὑπὸ τοῦ Πέτρου ἡγεμόνος τῆς Μολδόβης. Εκτίσθη ἐν τῷ 1203.

Μπρέτζκον, κωμόπολις ἀπέχουσα περὶ τὰς εἴκοσι ὥρας τοῦ Μπρασσὸβ, παρὰ τὴν ῥίζαν ῥάχεως, πλησίον τῶν ὁρίων τῆς

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΠ. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Ι.Δ της Ε.Π ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Μολδόβης, ἐς ἣν διάβασις ἐντεῦθεν ὑπερβάντι τὴν ὑπερκειμένην ῥάχιν. Διὰ τοῦ Μπρέτζκου ῥέει τὸ Οϊτοῦζον, ῥύαξ ἐνταῦθα μικρός.

Ημεῖς μὲν εἴπομεν ἐνταῦθα, ὑπονομὸς ὀλτοόριος, ὑπονομὸς ὀλτομαρίσσιος καὶ τὰ ἑξῆς· σὺ δὲ φίλε, εἴσοι ταῦτα συστηματικότητος ὄζει, ἵνα μὴ εἴπωμεν δοξοσοφίας, λέγε, εἰ βούλει, τὰ ἀναμεξὺ τῶν ὁρίων καὶ Τοῦ Ολτου κείμενα· ἐν τοῖς μεταξὰ τοῦ Ολτου καὶ τοῦ Μαρίσσου ἡ δεῖνα κεῖται πόλις, κωμόπολις, μεταλλεῖον, ποταμὸς καὶ τὰ ἑξῆς. Οπωσοῦν ἂν ἐξαγγείλαις τὰ νοούμενα, εὖ προσδιορίζων τὰ λεγόμενα, ἡμῖν πάντη ἀδιάφορα πράξειας.

Εν τῷ 1768 ἠριθμήθησαν ἐν Αρδὲλ κώμια, κῶμαι, κωμοπόλεις, πόλεις, καὶ ἑνὶ λόγῳ, συνοικίαι ἢ κοινότητες, 2351, ὧν αἱ μὲν 1602 ἀνήκουσι τοῖς ἀρδελικοῖς μοαγγυόροις, αἱ δὲ 413, τοῖς Τζέκλερ, αἱ δὲ 260, τοῖς σάξοις, αἱ δὲ 76, τῷ βασιλικῷ θησαυρῷ.

Πόλεις δ' ἀκούων ἐν Αρδὲλ, μὴ οἴου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Γ. Αντης ΚΠ ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ὡς Μπουκουρέστ καὶ Ες, πολυανθρώπους εἶναι τινὰς τούτων, πολλοῦ γε δεῖ. Εν Μπρασσὺβ τυγχάνουσιν ἡμῖν ἔλεγον οἱ ἐκεῖ ὅτι αὕτη εἴη ἡ πολυανθρωποτέρα τῶν ἐν Αρδὲλ πόλεων· εἶχε δὲ καὶ αὕτη κατοίκους οὐδὲ τὸ ἥμιου τῶν τοῦ Ες. ὥστε κινδυνεύουσιν αἱ δεύτεραι πόλεις τῆς Μολδόβης καὶ τοῦ Ρουμουνικοῦ ἀγροῦ, πολυανθρωπότεραι εἶναι τῶν πρώτων τοῦ Αρδέλ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ... ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ... ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ... ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ... ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΣ
Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006